

Dne 1. januarja: V Petrogradu na Ruskem je nadzorstvo nad tuji sedaj zelo poostreno in se mora vsak tujec, ki pride v mesto, nemudoma javiti policiji. Če tega ne stori, mora plačati do 50.000 mark globe ali pa dobi tri mesece zapora. — Trgovinsko-pogodbena pogajanja s Srbijo se kmalu končajo in se sprejme trgovinska pogodba med Avstrijo in Srbijo. — Listi poročajo, da pride kmalu v Belgrad avstrijski gosposko-zbornični član Baerenreither kot zaupnik zunanjega ministra Aehrenthala, da poizkusi izboljšati razmere med obema državama.

Dne 2. januarja: Bivši italijanski zunanji minister Tittoni bo, kakor se poroča, imenovan za poslanika na Dunaju. — Cesar je podelil ministrskemu predsedniku baronu Bienenru veliki križ Leopoldovega reda. — Dne 15. januarja se sestanejo v Pragi češki in nemški poslanci, da se bodo pogajali o delomožnosti češkega deželnega zbora. Skoro gotovo pride do sporazuma med strankama. — Bivši bolgarski ministrski predsednik Danev odpotuje te dni v Carigrad. Politični krogi so mnenja, da pojde v Carigrad kot zaupnik carja Ferdinanda, da prične tam kaj pogajanje za osnutje balkanske konference.

Dne 3. januarja: Pri otvoritveni seji nižjeavstrijskega deželnega zbora so danes nemški nacionalci zopet vložili nujni predlog, naj se uveljavi nemščina kot edini učni jezik v nižjeavstrijskih šolah. Predlog pride v petek na vrsto. — Rumunska zbornica je povišala dohodke vojaških osebam. — Na Turškem so se v Skutariju uprli vojaki, v Stambulju so bili celo boji med mohamedanci in kristjani.

Razne novice.

Iz srednješolske službe. Naučni minister je imenoval začasnega učitelja na državni gimnaziji v Mariboru dr. Ivana Arnejeva stalnim učiteljem na tem zavodu.

Iz finančne službe. Novo imenovani finančni konceptni praktikan Anton Horvat je odkazan okrajnemu finančnemu ravnateljstvu v Mariboru v službovanje.

Iz davčne službe. Absolvirani učiteljski kandidat Karol Grah je imenovan za davčnega praktikanca v Gornjemgradu; bivši višji gimnazijec Anton Petek za davčnega praktikanca v Mariboru. Davčni asistent Ferdinand Tičar je premeščen od davčnega urada v Rogatcu k davčnemu uradu v Šoštanj. Davčni asistent Feliks Prandstätter v Fehringu in začasní davčni asistent Maks Handl v Mariboru sta menjala svoja mesta.

Šolske vesti. Stalni učitelj v Mozirju Karol Majer je imenovan za nadučitelja v Podšredi, začasní učitelj pri Sv. Martinu na Pohorju Ivan Lah je postal stalen istotam.

Zvršilni odbor Vseslovenske ljudske stranke je zboroval v ponedeljek dopoldne v Ljubljani. Razpravljalo se je o vsem političnem položaju in se sklenili primerni koraki, ki pa niso za javnost. V imenu koroške politične organizacije je izjavil dr. Breje zupanje Slovenskemu klubu. Zvršilni odbor je sklenil, da zboruje vodstvo V. L. S. meseca februarja.

Kletarski tečaj se vrši na deželni sadjarski in vinarški šoli v Mariboru od 7. do 12. svečana. Natančnejše pove inserat.

Nemški „Schulverein“ bo obhajal to leto 30-letnico svojega obstanka. „Schulverein“ je društvo, ki ima namen, sestavljati in vzdrževati med drugojezičnimi narodi, posebno med Slovani in Italijani, nemške šole in otroške vrtnice ter sploh z denarjem razširjevati nemštvo. Največ pa je „Schulverein“ dosedaj prizadel Slovincem. Na Spodnjem Štajerskem že sedaj ni mesta, tga in večje vasi, kjer bi ne imel

„Schulverein“ svoje pogubne šole. Dobrodo naše obrambe se sploh ne dajo primerjati z dohodki „Schulvereina“. Lansko leto so že v začetku oktobra prekorčili en milijon. V začetku lanskega leta je imel „Schulverein“ 17 šol z 32 razredi, a ob koncu leta pa že 23 šol s 40 razredi. Od teh pride na Štajersko 6 šol. Razun tega podpira „Schulverein“ na Štajerskem 5 šol, in sicer v Št. Ilju, v Pekrah, na Pragarskem in v Slov. Bistrici. Od „Schulvereina“ vzdrževane šole na Štajerskem so: Sevnica, Store, Soštanj, St. Lenart, Hrastnik in Velenje. Od „Schulvereina“ ustanovljene, a v javno upravo prevzete šole na Štajerskem so: Laški trg, Rog, Slatina, Vitanje, Konjice, Vojnik itd. Otroške vrtnice ima „Schulverein“ na Štajerskem v Ormožu, Slov. Bistrici, Hrastniku in Ljutomeru. Razun tega je „Schulverein“ podpiral otroške vrtnice v Marenbergu, Brežicah, Slovenjgradu in Velenju. Nadalje je plačeval „Schulverein“ mesečne podpore 6 učiteljem na Štajerskem. Končno je podpiral „Schulverein“ nemške dijaške dome v Ptuj, Celju in drugod. — Slovenci, posnemajmo Nemce v narodni požrtvovalnosti in darujmo za naš obrambni sklad.

Počasi — pa gotovo! To je geslo framažonov in svobodomislecev. Počasi, pa z vso gotovostjo so n. pr. framažoni na Francoskem pripravljali tla sedanjim razmeram. Navedimo le nekatere sklepe in postave v teku za 30 let na Francoskem, in videli bomo, da so si framažoni že pred 30 leti pripravljali pot. Leta 1880. so s škofof odvezli nadzorstvo pouka v šoli. Istega leta so odpravili nedeljski počitek. Leta 1881. je prišla postava, da otroci niso primorani, učiti se v šoli verouka. Križ so vrgli iz šole istega leta. Leta 1883. so odpravili vojaško mašo. Leta 1888. so uradniki dobili preprovo, skupno v uniformi se udeleževati procesij. Od leta 1873. do leta 1893. so znižali prispevek za katoliško bogoslužje za 11 milijonov in pomnožili za 11 milijonov prispevek judovskemu in protestantovskemu bogoslužju. Leta 1894. so dobili učitelji preprovo, spremljati otroke v cerkev. Leta 1904. se je začel boj proti redovom. Na veliki petek leta 1904. so odstranili križ iz sodnih dvoran. Cerkev so oropali vsega premoženja. Sedaj skušajo čisto odkrito na Francoskem cerkev uničiti. — Ali bomo sedaj še verjeli liberalcem, ki zahtevajo, da bi se zmanjšal vpliv cerkve v šoli, da niso proti veri? Ali jim bomo verjeli to, ko vidimo, da naši svobodomiselní učitelji prepovedujejo krščanski pozdrav in mnogo jih niti v cerkev ne hodi? Ne! Liberalcem ne verjamemo prav nič več!

Srce za blagor ljudstva imajo liberalci. V državnem zboru je bila pred Božičem sprejeta pogodba z Rumunijo in pooblastilni zakon. Ustavljali so se z vso odločenostjo kmetki poslanci. Naši poslanci so storiili vse, da bi odvrnili od ljudstva ta hudi udarec, ki s pogodbo preti. In liberalci? Ti pa pridejo in se posmehujejo našim poslancem, ker so se toliko trudili, da bi varovali koristi slovenskega kmeta. Naši poslanci so glasovali proti trgovinskim pogodbam, liberalci Hribar pa je glasoval za pooblastilni zakon. Taki prijatelji ljudstva so liberalni poslanci.

Protialkoholna učiteljska zveza se snuje na Kranjskem. Ta najnovejši pojav med slovenskimi učitelji moramo kar najiskrenejše pozdravljati, kajti ravno učitelji imajo največ prilike, poučiti ljudstvo o strašni vladí alkohola in zanesti med narod delovanje za zmernost.

Odpošiljanje brzovoznega blaga s plačilnimi znamkami na c. kr. državnih železnicah. Z uvedbo novega blagovnega tarifa za lokalni promet na progah c. kr. državnih železnic s 1. prosincem 1910 se spremeni tudi tarifa za odpošiljanje brzovoznega blaga s plačilnimi znamkami v toliko, da se cena glavnih znamk zviša od 50 na 80 stot., dočim ostane cena dodatnih znamk in drugih tarifnih določb nespreme-

njena. Vsaka oprema brzovoznega blaga se tedaj zviša napram dosedanjim taksam za 30 stot. — Glavne znamke po 50 stot. izgubijo z dnem 31. grudnia 1909 svojo veljavo ter jih do 30. junija 1910 postajne blagajne zamenjavajo za znamke po 80 stot. v enakem vrednostnem znesku.

Naši znamkarji. V krogu znamkarjev S. K. S. Z. je zdaj že mnogo pridnih nabiralcev, ki nas skoro vsak mesec razveselijo z obilno pošiljativo. Kot novoletna darila so nam poslali posebno veliko število znamk gg. Josip Langerssek iz Marnberga, Anton Lekše iz Mozirja in gđ. Marica Traunarjeva v Braslovčah. Par pošiljatev je bilo brez imena. Pridnim nabiralcem se tudi v letu 1910 priporočamo. Na zdar!

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Na gostiji g. Fr. Pristonika nabrali gostje 15 K; za kruh sv. Antona 5 K; na gostiji g. Kapuna nabral Knuplež, organist pri Sv. Jakobu v Slov. gor., 10 K; Dr. Vovšek, c. kr. višji sodni svetnik, 10 K; posojilnica v Bistrici, 20 K; dr. Klasine, advokat v Gradcu, 15 K; posojilnica v Makolah, 50 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stoteri Bog plači in veselo novo leto!

Esperanto. Se enkrat opozarjamo na esp. slovnico, ki se že tiska. To je ista slovnica, ki jo je nameraval izdati „Slov. esp. krožek“. Da se knjiga hitreje razpeča, smo skrčili nekoliko njen obseg in določili ceno zelo nizko (1.10 K s poštnino). K 5 izvodom priložimo zbirko zanimivih pripovedk. Kdor hoče razširjati esperanto v svojem kraju, naj naroči po več izvodov, ker jih pozneje ne bo dobili. Naročila sprejema založnik Lj. Koser, stud. tur., Juršinci pri Ptuj, Štajersko.

Za obmej e Slovence so darovali Mohorjani v Ljubnem 58 K, Mohorjani v Solčavi 20 K, Mohorjani v Ribnici 10 K. Zivali vrli narodnjaki!

Za S. K. S. Z. je daroval g. Jože Vimpolšek v Podšredi 5 K 36 v.

Slovenci, darujte za obrambni sklad
S. K. S. Z.

Mariborski okraj.

Maribor. Za zadržni tečaj v Mariboru se je oglašilo nad 70 udeležencev, izmed katerih se je sprejelo 55 udeležencev. Tečaj se začne v ponedeljek 10. t. m. ob 1/2 10. uri predpoldan in traja do sobote 15. t. m.

Lajtersberg pri Mariboru. V ned. je bilo v društvu zopet predavanje ki je bilo dobro obiskano. Govoril je dež. poslanec dr. K. Verstovšek o draginji. Sposodilo se je najedno mnogo knjig in časopisov.

Hoče. Veselica Kmečkoga bralnega društva se je lepo obnesla. Prostorna soba je bila naddano polna. Otvoril je veselico č. g. dekan, ki je pozdravljaj vse goste, domače in tuje. Nato so mariborski pevci S. K. S. Z. zapeli par lepih pesmic. Govornik v Mariboru je označil pomen in namen mladeniških zvez, na kar se je izvolil odbor. Igra je bila zelo dobro igrana. Med odmori nas je vedno zabaval mariborski pevski zbor. Po končanem vzporedu se je razvila prosta zabava, ki jo je povzdignilo veselo petje.

m Zelezniška nesreča pri Pesnici. Ob glavni razpravi zaradi železniške nesreče pri Pesnici so bili obsojeni vsi obtoženci. Prometni uradnik Hugo Slansky je obsojen na enoleten strog zapor, pomožni čuvaj Albert Kvas v 18mesečen strog zapor in menjalni čuvaj Leopold Pansi v šestmesečen strog zapor. Kazen je pri vseh treh poostrena z enim postom v mesecu.

m Sv. Lenart v Slov. gor. V neki tusedni kazenski zadevi zaradi prestopka udeležbe pri tatvini se je v teku razprave doglalo, da je obtoženec na

„Dober dan!“
„Dober dan, Bog daj!“ odvrneta obadva. „Kaj prinašaš, Lujz?“

„Kup denarja, če sta pametna in poštena kristjana.“

„Denar — denar — to je prava beseda, katero sliši rad vsakdo, tudi Caharija in Martin,“ reče Martin.

„In kaj je takega?“ vpraša Caharija.
„Rač bi kupil nekaj lesa, ali bolje, veliko lesa, celi gozd.“

Takoj se je začelo. Celi četrt ure so se prepirali, pa še niso bili edini, ker Slanjač itak ni mislil kupiti. Govoril pa je tako, kakor bi hotel imeti celi gozd. In tudi ona dva sta bila vsa v ognju.

„Čakajta,“ je dejal ter hotel iti. „Nova postava žama že potere rogate, ker sta taka skopuha.“

„Nova postava?“ vprašata obadva in gledata osupnjena drug drugega.

„Da, nova postava. In uprav vaju se tiče, in še drugih takih, kakor sta vidva.“

„Naju dva? — Kaka postava je to?“

„Ali še ne vešta? — V državnem zboru je že sklenjeno in župan ima že vse v rokah. Ampak vse mora biti tajno, da ne bo nobene razprtije ter da nikdo ne uide, predno ga pograbiijo ali pa obsodijo na plačilo.“

Kmeta je polila kurja polt.

„Pripoveduj, Lujz!“

Ampak Lujz se obofavlja.

„Nimam časa in žejen sem tudi.“

Takoj je bil na mizi vrč jabolčnika in kroznik svinjine. Novica je bila vredna tega.

Sedaj se Slanjač ni obotavljal, ampak je pošteno zalagal in pripovedoval.

„Torej še nista slišala ničesar o novem davku? ... Verjamem! ... Časnikov ne bereta in župani ne smejo povedati ničesar. Torej, da povem: V naši ljubi deželi vre in se nekaj kuha, zunaj in znotraj. Vojna, vojna se bliža. K temu se pa rabijo ljudje in denar. Dolgo so tuhtali, kje naj vse to vzamejo. Mladi ljutlje so itak skoraj vsi pri vojakih in davki so tudi že veliki. Tu so se pa spomnili oih moških, ki še niso oženjeni, ali pa se nočejo ženiti, kakor sta na primer vidva. Po novi postavi morajo torej vsi taki do 50. leta starosti k vojakom, ki nimajo, drugi pa plačati po posestvu. Za denar se kupi orožje. Tako na primer, kateri ima malo, kupi puško, bogatejši sabljo, tretji konja in na vaju bo gotovo prisel kanon.“

„Kanon?“ zavili Martin. „Ali je drag?“

„1000 K gotovo, divrne Slanjač. Sve se to plača vsako leto, ker kanoni se izrabijo in pokvarijo.“

„1000 K — vsako leto — vsega je konec!“ stóče Caharija.

„Kaj jočeš! Gospoda reče, ako ima kdo ženo, ga ne stane nič, ker ga že žena dovolj stane.“

„Ali 1000 K! — Ali ni nobene rešitve?“ vpraša Martin.

„Nobene! Župan ima skrivne listine vseh samcev, ter je pošlje gospodi, in nekoga lepega dne ti pridejo v hišo in plačaj.“

„In to velja samo za samce?“ pozveduje Caharija.

„Seveda! Gospoda pravi: Samo nimajo žene in nobenih otrok, ti naj plačajo ali sp pustite postreljati. Nikomur ne bo žal zanje.“

Caharija pobesi glavo in Martin molči, kakor riba.

„Mhm.“ si misli Lujz. „Dobro gre,“ ne pove pa ničesar več, izpije jabolčnik in obljubi, da še pride radi lesa enkrat.

Res se napoti za tri dni zopet h kmetoma. Najprej obiše Martina. Takoj je opazil važen Martinov obraz, ki je bil tokrat sam. In ko mu ta mesto odzdrava ponudi jabolčnik in svinjino, je bilo Slanjaču jasno, da je začela pšenica cvesti. Naredi se pa kolikor mogoče nevednega in začne pogovor o kupčiji s lesom.

„Ti“, reče Martin. „Ali rabiš zelo nujno les?“

„Da in ne. Gre se za to, da naredim kupčijo, ker od zraka se ne da živeti.“

„Les ne beži. Jaz in Caharija imava namreč s teboj važnejše stvari.“

„Dobro, Martin, dobro! Če le kaj nese?“

„Veš, midva sva se namreč pogovarjala o novem davku. Pa predno kupiva vsako leto kanon, ali se pustiva postreljati, raje —“

„Nu, kaj raje?“ vpraša navidez radovedno Slanjač.

„Ne smeš pa nikomur nič povedati, kar ti povem!“

(Konec prihodnjt.)

cesti od Ptuja v St. Lenart dne 30. septembra 1909 od nekega, njemu neznanega človeka, ki je rekel, da pride iz Radgone, kupil kolo, katero je dotični neznan človek ukradel. Kolo je precej staro, ima zakrivljeno in zmečkano vodirko, kakor tudi poškodovano zavoro. Kolo se nahaja pri tukajšnji c. kr. sodni-ji v shrambi.

m Maribor. V nedeljo dne 9. prosinca 1910. se upri-zori v Narodnem domu burka v 3 dejanjih „Veleturist“. Začetek točno ob 1/2 8 uri zvečer.

m Maribor. V soboto, dne 15. t. m. se vrši ob 10. uri predpoldan v prostorih katol. delavskega društva (Flösserg. 4) zborovanje, tiče se skupne pro-daje živine. Poročajo: Zastopnik „Splošne Zveze km. zadrug na Duplečju“, nadrevizor Vlad. Pušenjak i. dr. Živinorejci, pridite v velikem številu k zborovanju!

m Lajtersberg. V nedeljo dne 9. t. m. predava-nje g. dr. Hahnjeva v sobi izobraževalnega društva „hote Alwies“ v Lajtersbergu ob 1/2 10. uri dopoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

m Frsm. Gospod Högenwart! Tedaj je vendarle res, da ste imenovali slovenske kmete „windische Hunde“. Pozivamo Vas, da se v prihodnji številki „Slov. Gosp.“ iz-javite, kedaj in kako hočete to sramotenje slovenskih kmetov popraviti.

m Fram. Lani je bilo pri nas 88 krstov, največ tekem sto let. Med temi krščenci ni bilo nobenega mrtvo-rojenega. Mrtičev pa je bilo 70. Toliko jih ni bilo že od l. 1881, ko so bile pri nas osepnice.

m Fram. Vina primanjkuje, namreč predlanskega (1908), ki se prodaja po 60 v. Kupci zelo poprašujejo zauj. Lanskega pa še imamo veliko ter se prodaja od 40—50 v in ne zastaja dosti za predlanskim. Valed ugodne zime ljudje pridno rigolijo.

m Slabe prijatelje kmečkega ljudstva so se izkazali liberalci, ker so se odločili za deklaracijo na zemljiški, obrtni in hišni davek, branili pa se doklad na pivo. To so storili ti ljudje v času, ko je po naših kletih polno vina. V tem času podpirati pivovarjarje, je res kričeč greh, ki so ga storili takozvani naprednjaki!

m Sv. Rupert v Slov. gor. Vsi denarni zavodi po-lagajo koncem leta svoje natančne račune. Dolg mora po-kriti dobiček. Tudi o človeškem življenju in smrti imamo svoje račune. Novega leta dan jih zvemo. Ali ti se skoraj nikdar ne ujemajo. Skoraj vsako leto več rojenih, kakor umrlih. Pa mi ne pomnimo, da bi se kdaj smrt in življenje tako do dobrega pobotala kakor letos. Valed davice v po-letnem času bilo je misliti na večjo izgubo nego pridobitek, a Silvester je prinesel natančni račun 84:84. Kaj nenavadnega! Zadnja žrtev smrti je bila blaga kmetica Jozefa Fras iz Sele, stara 61 let. Veliko let je voljno pretrpela mučno bolezen — protin jo je umoril. Blag ji spomin in v miru se naj zdaj odpošije od svojih prebriskih bolečin!

m Sv. Jakob v Slov. gor. Dne 28. t. m. je umrl veleposestnik Alojzij Reisman, po dolgi in mučni bo-lezni. Pokopni je bil veleznačajan mož, za kar so mu izkazali soobčani ob vsaki priliki zaupanje. Več let je bil župan, načelnik šolskega sveta itd. Kot odločen Slovenec se je izkazal zlasti, ko je bil opetovano vo-lilni mož. Občina Sv. Jakob v Slov. gor. ga boče kot takega zelo pogrešala. V nesreči je rad vsakomur po-magal, če je bilo le mogoče. N. v m. p.!

m Sv. Jurij v Slov. gor. Podružnica c. kr. kmetijske družbe ima v nedeljo, dne 16. januarja svoj redni občni zbor po rani sveti maši v gostilni g. Fr. Krajnc. Po običajnem vspredu bo pristop in vpiso-vanje starih, pa tudi novih udov za leto 1910. Spre-jemala se bodo tudi naročila travnih in deteljnih, pa tudi drugih semen.

m Sv. Jurij v Slov. gor. Umrli je, sprevidena s sv. zakramenti 31. decembra l. l. Matilda Muršec, pešestnica v Malni v 40 letu svoje starosti. Zanj žalujejo mož z otroci.

m Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo je imela fan-tovska družba volitev voditelja. Izvoljen je zopet Janez Šiš-ko, krojač v Gornjih Verjanah. Podvoditelj je postal Janez Golob iz Spodnje Senarske in knjižničar pa ostane Ferdi-nand Pačko.

m Gornja Polskava. Dne 9. t. m. popoldne po večernicah imata gg. poslanca Pišek in Novak shod v Gornji Polskavi, in sicer pri „Črčniku“. Govorilo se bo o novih deželnih davkih in o dogodkih v držav-nem zboru, posebno o pogodbah z balkanskimi drža-vami. Pridite v obilnem številu!

m Laporje. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 9. prosinca po večernicah poučno zborovanje. Predavalo se bo o zelo zamivih stvareh ter poročalo o za-dnjih važnih dogodkih. Pridite moške in žene, mladeniči in mladenke v obilnem številu!

m Slov. Bistrica. Nov, prijeten veter je zapi-hal v našem, sicer nemškutarskem mestu. Izobraže-valno društvo, ki je obstajalo sicer že čez eno leto, a le na papirju, je začelo sedaj redno zborovati in zbirati v svojem okrilju vse, ki so še količkaj dobre volje. Na občnem zboru se je izvolil ta-le odbor: predsednik Franc Ozvatič; namestnik M. Hostej; taj-nik Franc Doberšek; blagajnika Franc Obršne in Jul. Verhovšek; knjižn. St. Rumež in K. Žolgar; nam. taj. Iv. Kolander; M. Korošec in A. Breznik preglednika računov; J. Kos pa pevovodja. — Udov je pristopilo dosedaj blizu 70. Imeli smo že dva po-učna shoda. Na prvem je navdušeno prednašal Ivan Kolander „Mladeniško budnico“, g. predsednik pa je govoril o namenu in pomenu našega društva ter je začel svoje zanimivo predavanje o vzgoll, saj je ja glavni namen našega izobraževalnega društva, vzga-jati svoje ude v zavedne in poštene, to je značajne Slovence. — Drugi shod je bil dne 2. t. m. Tokrat je bilo posebno veselo zborovanje. G. predsednik je na-peljal mladino, da je začela sama nastopati ter v nav-

dušenih govorih in deklamacijah podajati svojim to-varišem zlate nauke. M. Korošec je prednašal „Mla-deniško budnico“, Marija Jeruš pa „Dekliško budni-co“. Potem sta Marko in Amalija Hostej v navdušenih besedah pozivala fante in dekleta, naj delajo požrtvo-valno in z veseljem sebi v prid in drugim v blagor, naj povsod izpodbujajo tudi svoje vrstnike k dobremu ter jih v bratovski ljubezni odvrtaajo od hudega. „Naš Dom“ je bil tu dobrodošel ter smo ga v novi obliki vsi pozdravili prav pristržno in izrazili željo, da bi tak naprej ostal, potem bo res naš list, prepo-trebni list organizirane kat. slovenske mladine.

Studenice. V nedeljo je priredil pri nas g. drž. in deželni poslanec Pišek zborovanje, ki je bilo za našo faro zelo častno obiskano. Nad 250 poslušalcev se je zbralo v prostorni sobi, kjer je g. poslanec poročal o delovanju državnega zbora, o velikem uspehu dr. Krekovega predloga, o gospodarskih zadevah, o meli-joračnem zakonu, o nameravanem občnem vinskem davku, o postavi za živinske kužne bolezni, o podpo-ri za krmo, in odgovarjal na razna vprašanja. Za njim je govoril g. deželni poslanec Novak o deželnem zboru in njega delovanju, o davku na pivo itd. Konč-no se je poslanecem S. K. Z. izrazilo popolno zaupa-nje.

m Bralno društvo pri Sv. Ani na Krembergu polovi v nedeljo 9. jan. 1910 igro „Sv. Elizabeta“.

m Studenice pri Poljčanah. Tukajšnje bralno društvo priredi v nedeljo dne 9. prosinca ob 2. popoldne v prvem razredu nove šole igro „Večna mladost in večna lepota“. Vstopnina bo za sedeže v prvi vrsti 80 v., drugi sedeži 60 v., stojišča za odrasle 40 v. in za otroke 20 v. Vabi k obilni udeležbi odbor.

Ptujski okraj.

p Umrli je v Ptujju po večletni huđi bolezni dne 1. januarja hišni posestnik in trgovec Henrik Winkler; bil je sicer Nemeec, a blag in pravičen mož, ki je bil splošno spoštovan. N. v m. p.!

p Olikani divjaki so v noči od 13. do 14. dec. pretečenega leta razbili postajenačelniku na ptujskem kolodvoru šipe, pri tem tulili in pljuvali proti po-slopju. Bili so to dijaki, ki so dali na ta način duška svoji „olikanoski“ nadmožem, ki ima ta edini, pa smrtni pregrešek, da noče tuliti s hujškajočimi vse-nemci. Junakom se seveda ni nič zgodilo, vsi nemški listi so molčali o tem izgredu.

p Premislila si je. Na Stefanovo profil večeru je bil ptujski železniški most priča razburljivega, a obenem veselega dogodka: Pridrvi naenkrat proti Dravi neka ženska, ki je bila očitno zelo razbur-jena; za njo je tekla možki, ki jo je skušal vloviti. Klicali je, naj vendar počaka. Ženska je nameri naravnost proti vođi. Že je hotela storiti smrtni korak, a pogled na mrzlo in globoko Dravo ohladi v trenotku njeno navdušenje; zato je samo bežala ob Dravi navzdol, da jo je lahko dotekel mož. Tihota sta jo nato oba odkurila proč od Drave.

p Kaj strah stori. Ob minulih praznikih je ne-ka Solarića iz Turniša pri Ptujju šla v mraku domov. Kar zagleda v bližnjem gozdu več luči; ker se ji je dozdevalo, da hitijo luči naravnost proti njej, se dek-lica silno prestraši in teče domov, kjer so se kmalu pokazali sledovi strahu: deklica je bila vsa zmešana. Najhujše pa je, da v spanju vstane, odide iz hiše, in sicer na streho, kjer jo mraz predrami iz čudne-ga stanja, začne jokati in klicati. Prestrašeni stariši se ne morejo načuditi, kako je mogel šibki otrok brez lestvice in vsake priprave zlezti na visoko streho. Stariši pazite, da bodo otroci v mraku vsi v hiši!

p Hajdin. Nenavadno veliko žrtev si je izbrala bela žena v pretečenem letu v tej župniji; umrlo je namreč 108 oseb (v drugih letih komaj nad 70); ro-dilo se je 118 o rok. Pomenljivo je tudi, da se tu rodi vsako leto veliko več fantov, kakor deklic, katere tu-di smrtna kosa veliko bolj pobira, kakor močni spol. Zato pa le fantje naprej povsod, tudi v mladeniškem gibanju!

p Sv. Marko niže Ptuja. Posojilnica Raifaiznovka v naši župniji je začela delovati dne 4. junija 1907. in je imela prometa v letu 1907. dohodkov 56.845 K 55 v., izdatkov 56.438 K 99 v.; v letu 1908. dohodkov 65.153 K 81 v., izdatkov 65.993 K 47 v.; v letu 1909. dohodkov 71.800 K 66 v., izdatkov 71.599 K 98 v. Torej v zadnjem letu 143.300 K 64 v., skupaj pa 387.831 K 46 v. — Lep napredek! Ali sedaj vidi kmečko ljudstvo, kakšno korist dajo „Raifaiznovke“?

p Sv. Marko niže Ptuja. Na novega leta dan se je nam naznanilo: poročenih je bilo 23 parov, rojenih 103, umrlih 63. Po posameznih občinah: v Borovcih rojeno 6, umrlo 4, Bakovci roj. 32, umrlo 17. Markovci roj. 30, umrlo 15, Prvenci roj. 11, umrlo 5, Stojenci roj. 14, umrlo 12, Zaborec roj. 10, umrlo 10.

p Sv. Marko niže Ptuja. Sedmi požar je obiskal našo faro lanske leto, v torkel dne 28. decembra, ko je zgorel na Dravi v Novi vasi Matekov mlin. Mlinar je bil komaj drugi dan tam v delu. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Zzorelo je desti žita, ki je bilo pripravljeno za mletev. Mlin je bil, kakor se pravi, zavarovan. Bog nas varuj v prihodnjem letu takih nesreč!

p Sv. Urban pri Ptujju. V naši župniji bilo je pre-tečeno leto 22 parov zaročencev, 79 oseb umrlih in 92 ro-jencev. Število 79 umrlih, med katerimi je mnogo otročičev, nam kaže jasno dovolj, kako potrebno bi bilo, da bi se nastavil za našo veliko župnijo kak zdravnik. Marsikatero sitnobe in trud bi nam, zlasti starišem, ki imajo bolne otroke, izostal. Ne bi bilo treba storiti dolgega pota v Ptuj ali v drug kraj k zdravniku in zmanjšali bi se stroški. Ob enem bi bil marsikateri bolnik, bo diši starejši ali mlajši,

za ta svet ohranjen. Zato opozarjamo merodajne kroge, da bi se ta važen načrt za blagor cele župnije ne izgubil izpred oči. — Pred nekaj tedni bile so v občini Sv. Urban-Svetince občinske volitve. Izvoljena sta bila med drugimi tudi dva odbornika, ki sta spravila starešinstvo z dvema glasoma večine v nasprotni tabor. Blagajnik se niti izvolil ni. Viožil se je od kmečke stranke priziv. — Gospodu, ki se toliko trudi za županski stolec, svetujemo, naj se vsled vlože že hirajoče starosti raje pripravlja za kaj drugega, nego za županski stolec.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Da je Ludvik Schwarz posestnik na Kogu, župnija sv. Bolfenk res študmarkovec, je nov dokaz, ker je pred kratkim došil od študmarke 1200 K.

p Haloze. Zelo zadovoljni smo, da so naši poslanci glasovali za deklaracijo na pivo, ker nam s tem zmanjšajo do-klade na zemljiški in hišni davek, obenem pa upamo, da tudi naše pivo pride bolj v veljavo. Za topa tudi ne bomo dali nikjer zmerjati čez poslance Slov. kmečke zveze, ker jih opazujemo, da resno želajo za naše koristi, ne pa za svojo čast in hvalo, kakor žalibog drugi slovenski poslanci.

p Sv. Križ tik Slatine. Pred Božičem je 60 slo-venških šolarjev dobilo lepo obleko zastonj. Stariši, ki radi uboštva tišče svoje otroke v slatinsko ponem-čevalnico, dajte jih rajši v šolo pri Sv. Križu. Tukaj se bodo na podlagi materinega jezika veliko več naučili, kakor na Slatini. Tistih par besed „bit šen“, „đank šen“, jih ne boče nikdar osrečilo. Ali se bodo na Slatini naučili posebne olike? Bog nas varuj ta-ke olike, kakor so jo izvestni rogovileži pokazali v jutro na novega leta pred hišo direktorja dr. Mullija. Napravili so mu mačjo muziko in po divje vpili „Pereat, abzug!“ Da je direktor dovolj velik Nemeec, kaže to, da je ljubimec graškega deželnega odbora; tudi ves svet zna, kako morajo slatinski delavci vsa-kokrat nemško voliti. Za „Ločendorferji“, ki toliko čr-tijo dr. Mullija, tiči tisti znani mož, ki je še vsakega direktorja izpodkopaval. Naj se vendar enkrat ures-niči „Kdor drugemu jama koplje, sam vanjo pada!“

p Kmetijsko bralno društvo pri Sv. Florjani pod Bočem pri-ređi v nedeljo dne 9. prosinca 1910 po večernicah občni zbor z navadnim vspredu. — Predsedništvo.

p Sv. Marko niže Ptuja. Bralno društvo ima svoj redni občni zbor 16. januarja t. l. po popoldanski službi božji z navadnim vspredu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vina ne moremo prodati. To je splošen klic v naših krajih. A v istem času liberalni poslanci ščitijo pivovarjarje v Gradcu in ne mislijo na slovenske vinogradnike. Naj še prid-jo med nas, tedaj jim bomo pošteno razjasnili stališče. Deklade na zemljiški, obrtni in hišni davek nam želijo zvišati, a deklaracijo za pivovarjarje se branijo O ti liberalci!

l Sv. Križ na Murškem polju. V nedeljo dne 9. jan. popoldne po večernicah se vrši v gostilni g. Hanotmana shod S. K. Z. Govori g. drž. in dež. poslanec Roškar. Pridite vsi na shod!

l Sv. Križ na Murškem polju. Krasno novoletno voščilo so v zadnji številki „Narodnega Lista“ dobili naši peveci in pevke; da to ni nobena šala, pogledjmo si celo stvar natančneje. Vzdihuje: Oh, kako krasno so se pele pri nas nekaj narodne pesmi, pa pride župnik Weixel in zahteva same cerkvene in svete pesmi in zavednejši pevci so odstopili. Toda počasi prijatelj, čuj zgodovino naših pevcev! Leta 1893. je pri nas takratni podučitelj g. Herzog ustanovil moški pevski zbor in ako je potreba, se lahko sedaj n. pr. ob kakem pogrebu ali pri veseli zabavi s prvotnimi pevci nastopi. Leta 1903. pride na površje naenkrat mešan pevski zbor, kateri še tudi sedaj obstoji, dasiravno so iz enega dela pevcev nastali tamburaši in so petje opustili. Toda petju še ni hotelo biti konec in še sedaj ima naš g. pevovodja mešan zbor okoli 20 članov, kateri se tudi v cerkvenem petju lahko merijo brez male izjeme z vsakim v okolici. Dopisnik, tukaj daj odgovor! Od kdaj pa z naš, da so č. g. župnik od nas zahtevali same cerkvene in svete pesmi? Ali nisi slišal večkrat pri občnem zboru bralnega društva, da so nam naravnost svetovali in prigovarjali, naj gojimo narodno petje kakor tudi tamburanje. Tukaj si lažnjivec prve vrste. Kaj pa dalje kvasiš o naših pevkih, tukaj pa mine res vsa potr-pežljivost in res ne vem, kdo je bolj neumen, ali ti, ali urvednik, ki to sprejme. Veš, ko pišeš o tistih Marijinih svetinjah in o devičicah — ti mlečnozobni dopisun, tukaj trkaj na svoje „orjaške“, hočem reči kurje prsi, in reci — nisem jih vreden. Dalje vabiš urednika „Nar. Lista“, tistega Spindlerja, ki je nekaj po Logaroveh prepeval: „Pa sem našel svojega boga, boga ljubezni“ itd., tega vabiš, naj pride k nam k av. maši poslušat rajsko petje naših cerkvenih pevkv. Pa urednik, kateri sprejema take dopise in menda tudi dopisnik, ki je v stanu pisati take laži, se gotovo tudi cerkve kot huđič križa. Misliš si, zdaj jih sem, toda vedi, da je nam ljubše, da smo v tej celjski cunji na-padeni, kakor pa če bi nas v njej kdo hvalil, pa tudi koliko naših ljudi bere ta list, v celo faro jih prihaja kakih 8, dočim ima „Slov. Gospodar“ po eni vasi čez 20 naročnikov in med vsemi župljani je gotovo med stotimi eden, ki odobrava napade zoper našega č. g. župnika. — Zapomni si tudi ti lažnjivi dopisun, ki si sedaj še prikrat pokazal svoj še mladi liberalni grebenček, šeravno imaš ob vzočju kluna še rameno kožo, da smo mi že drugačne liberalne velikane ugnali. T. ke besede ti torej za odgovor, kakor tudi tvojim pomašcem vržemo v tvoja umazana liberalna dopisunska usta; s tem si gotovo zadaviš vso korajžo več kaj takega dopisovati. Za ta odgovor boš nam še nekaj hvaležen, ako ubežiš, kar bo za te najbolje. To ti želijo tvoji prijatelji.

l Mala nedelja. V zadnji številki (št. 53) „Narodnega Lista“ so mene malenedeljski „muzikanti“ zgolj i-

zavisti nekoliko preveč hoteli počastiti, ker so mi očitali, da sem na toliko hvalisan naprednem, mladinskim shodu imenitno molčal. — In zakaj nisi vi, nadbudni in veleizobraženi mladeniči govorili, saj vas je vaša toliko čislana napredna garda za predsednika izvolila! Pa ker sta hotela vi in vaš glavni govornik meje dostojnosti in potrebne olike proti naši stranki prestopiti, zato smo vaji primorali, da sta tudi prav interesantno molčala in jo pobrisala iz naše sredine. Torej se ne jezite in ne vsiljujte drugim svoje napredne olike, ker bi bila nevarnost, da je vam zmanjka. In vi, krščansko misleči možje in mladina malonedeljska, pobrigajte se za bralno društvo, da bo prišlo v prave roke. Mladenič Martin Štuhar.

Malá nedelja. Dne 9. prosinca t. l. bo imelo kmetijsko bralno društvo pri Mali nedelji svoj občni zbor, kjer se bodo tudi sprejemali novi udje. Somišljeniki, pozor! Vsi dobro znate, da so pri nas liberalnega konja obrzali in zasedli najprej naši "vzorni" merodajni faktorji, kateri imajo vse drugačni poklic kakor pa veleliberalno politiko voditi in takozvana napredna društva ustanavljati. Zato pa vam svetujemo, da politično puško vržete v koruzo in se bolj vstrajno poprimete svoje ime initnejšega poklica, ki vas redi. Vam pa, dragi sefarani, ključemo: vzdramimo se, združimo se, stopimo na branik in pod zastavo naše sv. vere! Preženimo liberalnega zmaja iz naše sredine, držimo se gesla: z združenimi močmi. Pristopimo dne 9. prosinca poločestvilno k našemu že dolgo obstoječemu bralnemu društvu. Tedaj mladeniči, dekleta, možje, žene, vsi brez razločka na površje, na dan, proč s praznimi izgovori. Zmaga je naša. Zdravo.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo dne 9. dec. po rani maši se vrši tukaj zborovanje S. K. Z. Poroča g. drž. in dež. poslanec Roškar. Somišljeniki! Skrbite za obilno udeležbo.

1 C. kr. kmetijska podružnica Sv. Jurij ob Ščavnici bo imela dne 9. prosinca svoj letni občni zbor v gostilni Ant. Divjaka pri Kapeli. Dnevni red: 1. Poročilo g. načelnika o delovanju v preteklem letu; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. račun in volitev rač. pregledovalcev; 5. volitev nov. odbora; 6. predavanje gosp. pot. i. tejeja I. Pristingerja; 7. slučajnosti. Vsi gospodari se uljudno vabijo!

1 Bralno društvo pri Sv. Križu na Murskem polju ima redni občni zbor v nedeljo dne 9. t. m. popoldne po večericih v bralni sobi.

Konjiški okraj.

k Vitanje. G. dopisniku „Narodnega Lista“ nezaveden življenjski vitanjski kmetov in nemčurski trg ne ugajata. Svetujemo mu torej, da se preseli prej ko slej v prav zavoden, liberalen kraj, morda med kake Knafliče, Kocbeke, Kelece itd. Ali je morda izpraznjeno kako mesto pri „Narodnem Listu“, to bi bilo nekaj za njegov velik pisateljski talent. Slovenija bi se radovale s takim pridobitkom.

k Vitanje. Čujte, čujte, stara posojilnica, ki ni kmečka, je baje tudi taročnica „Slovenskega Gospodarja“, „Straže“. Kako velikodušno, kaka čast za katoliške in kmečke hste, če smejo biti poleg liberalnih listov! G. tajnik ima le liberalne liste v čisljih, kmečki in katoliški mu presedajo ter ga razburjajo.

k Vitanje. Papirnata hvala — prazna hvala. Taka hvala, kakor jo poje g. Koser — on že ve, za kaj svojega načelnika tako hvali — se lahko vsakemu našemu kmetu prepeva, in bi se naj, ker tedaj bo gotovo mož-poštenjak. G. Koser, so pa ta Vaše besede tudi odkritosrčne? Niste se Vi enkrat izrazili, da je Drvarja nekoliko pri kmečki zvezi, nekoliko pa pri Narodni stranki. Tako trdi g. Koser, ki je tudi nekaj jedel duhovniški kruh v semenišču in pozneje po trudu vitanjskega župnika prišel semkaj, sedaj pa je v zahvalo tak liberalce. Mi pa rečemo, da, če Drvar ni popolnoma po mišljenju pri liberalni stranki, je to gotovo po svojih dejanjih kot načelnik stare nekmečke posojilnice. Zakaj ne odpusti tajnika, ki ni prijatelj kmeta, ampak je zagrižen liberalce? Zakaj niti on niti drugi odborniki si niti kihni ne upajo, da bi prej od vsegornjega tajnika ne dobili dovoljenja? Zakaj pusti načelnik na posojilnici nabijati lepake za liberalne kandidate? Zakaj tega tajniku ne prepove? Zakaj pusti tajniku protikmečke, liberalne liste naročevati? Zakaj, oh zakaj? Drvar, ti nisi načelnik, ti ne misliš s svojo pametjo, ampak s pametjo svojega tajnika.

k Celjsko politično narodno društvo „Sloga“ v Čadranu bo imelo v nedeljo 9. t. m. svoj občni zbor s tem le vsorednim: 1. Poročilo delovanja v preteklem letu 2. Volitev novega odbora 3. Naročilo potrebnih članikov za l. 1910. Vsi društveniki in drugi prijatelji društva este povabljeni k obilni udeležbi in pristopu, da se društvo oživi. Odbor.

Celjski okraj.

c Celje. Celjski mestni urad je poslal štajerski zdravniški zbornici sledeči dopis: „Dne 20. septembra leta 1908. so se vršili v Celju obžalovanja vredni izgedi, ki jih je izzvala upravičena ogorčenost vsled nastiltev, ki so se istočasno vršila v Ljubljani proti tamkajšnjemu nemškemu prebivalstvu. Omenjenega dne je bilo v Celju s kamenji razbitih več slovenskih napisov tvrdk. Med temi je bila tudi napisna deska nekoga zdravnika. Od tega časa je preteklo že leto dni, ne da bi se ta poškodovana deska popravila. Še danes služi v to, da razburja prebivalstvo, ki obseja razbitje te deske, še danes je sredstvo neprestanemu podpihovanju ljudi, kar se po turadnem naziranju ne more strinjati s stanovsko častjo kakega zdravnika. Mestni urad je proti drugim posestnikom razbitih desk, ki so podvrženi določbam obrtnega reda, uvedel po § 44. obrtnega reda kazensko postopanje zaradi nezadostnega označenja obrtnih prostorov, v slučaju, da niso po preteku določenega roka popravili poškodovane napisne deske. Ker pa se ne morejo za zdravnike uporabljati določila obrtnega reda, si

dovoljuje mestni urad opozoriti štajersko zdravniško zbornico na ta slučaj, s prošajo, naj na primeren način vpliva na zdravnika, da bo svoje ordinacijske prostore primerno označil.“ O tej ulogi je zdravniška zbornica obvestila dotičnega zdravnika in ga pozvala, naj izreče tozadevno svoje mnenje. — Celjski nemški nacionalci se torej sramujejo svojih dejanj, o katerih hočejo zadošiti vsako sled.

c Preklic. Pri sv. Jožefu nad Celjem se bodo začele svete duhovne vaje za dekleta 21. prosinca t. l. to je v petek zvečer ob 6. uri. 22. 23. 24. t. m. bo presveto Rešnje Telo izpostavljeno v večno molitev. Sklep svetih duhovnih vaj bo 25. zjutraj, ne 28. kakor je „Bogoljub“ po pomoti poročal.

c Trbovlje. Dne 29. decembra je umrla tukaj gospa Uršula Jordan, paznikova žena. Bila je vzgledna krščanska žena, kar je pričal tudi njen pogreb. Naj v miru počiva!

c Trbovlje. Katoliško slovensko ljudstvo! Mnogokrat čitaš po časopisih, kako kruto ravna koroški Nemci s koroškim slovenskim ljudstvom, ker jim ne dovoljujejo, da bi govorili na svojih rodni fleh v slovenskem materinem jeziku. Pravična jeza se loti človeka, če sliši, kako celo nas, slovenske štajerce, nemški štajerci zatirajo, da nam hočejo vzeti našo zemljo, naš jezik in našo vero, ker naseljujejo nad Mariborom okrog St. Ilja trde nemške protestante iz Nemčije. Ravno tako žalostno pa je, če se na jugu naše štajerske slovenske dežele razširja brezverstvo počm socialne demokracije, kateri je eno in isto, ali hodijo njeni otroci v nemške, ali pa slovenske šole. Sicer pa so naši sociji več ali manj nemškutarji. Ravno ta socialna demokracija ima svoj glavni sedež v Trbovljah. Kako mogočna da je ta ruščeta organizacija, je razvidno iz lanskih deželnozbornskih volitev, kjer se je oddalo za socialdemokratske kandidate okoli 1500 glasovnic, in sicer samo v trboveljski okolici. Z novim letom 1910 so otvorili „sodrugi“ „Društveni dom“ — Arbeiterheim“. Znano je slehernemu, koliko važnosti je taka hiša za utrjevanje in razširjanje soc. demokratičnih idej. Imamo sicer v Trbovljah tudi slovensko-katoliško organizacijo delavstva, toda ta je še mlada, brez moči, ker nima nobene zaslonbe, tudi pri premožnejših ne, ker so vsi liberalci, vsaj v dejanju. Krščanska društva tudi nimajo nobenih svojih prostorov za shode itd., akoravno šteje katoliško delavsko društvo paznikov okrog 30 članov, katoliško delavsko društvo rudarjev okrog 60 udov, katoliško izobraževalno društvo čez 120 udov, telovadni odsek „Orel“ 20 članov. Kjer pa ni prostora za krščanska društva, kjer ni prostora za predavanja, igre, veselice, telovadbo in shode, tam ni življenja, tam mora vse zaspati. Ali naj torej pustimo vse? Ker vsled dosedanjih dejstev ni upanja na boljšo bodočnost vsled brezbriznosti in malomarnosti mnogih Slovencev, zato smo lahko tudi mi brezbrizni, lahko roko križem držimo ter tako gledamo svoje delavne nasprotnike, in pri prihodnjih volitvah bo zmagal vsled ožjih volitev namesto krščansko-socialnega poslanc rdečkar, Toda če imamo kaj vesti, tega ne smemo dopustiti. Zato na krov, somišljeniki, prijatelji dobrega našega krščanskega delavstva in kmečkega ljudstva, pomagajte nam sezidati društveni dom, kjer bi radi imeli svoje zbirališče! Pomagajte nam s tem, da nam vpošljete delež za 10 K ali več deležev. Če pa tega ne zmorete, pa darujte kak prostovoljen dar. Na severu je že skoro dodelan St. Iljski dom, na jugu pa mora kmalu stražiti nov društveni dom v Trbovljah.

Zrno do zrna pogača,

Kamen do kamna palača.

Prispevki se naj pošiljajo na kmečko delavsko hranilnico in posojilnico v Trbovljah.

Savinjska dolina. Prav nič se ne ustrašimo doklad na pivo, ki bi znašale, ako se sprejmo, le 1 kr. na liter. Hmeljarjem ta krajcar ne bo škodoval, mogoče da pivovarjem. To je menda tudi razlog, da se je dr. Kukovec tako postavil proti dokladam na pivo, kajti sicer nikdar nismo videli, da bi se njegova stranka kaj posebno zanimala za kmete hmeljarje. Še vedno smo odvisni od judov, koje podpirajo mešetarji, ki so vsi zvesti pristaši liberalne stranke. Prijatelji dr. Kukoveca imajo slavnoidečo žalsko-laško pivovarno, in ti pivovarniški akcijonarji so njegovi kmetje, za katere se boji. Smešno je, nas begati, da bomo sedaj vsi trije, pivovarjarji, gostilničarji in hmeljarji nosili ta krajcar, za katerega se cena piva pri litru zviša. Vsi tudi vemo, da židi, ki od nas kupujejo hmelj, niso štajerci, ampak iz Češkega in Nemškega, in tam našega hmelja ne zadenejo štajerske deželne doklade. Le odkritosrčno: Gre se za pivovarjarje, ne za kmeta. Nam bi bile doklade na direktne davke skrajno neljube, a te nam je vrli dr. Kukovec hotel velikodušno nakloniti.

c Gotovlje. Zelo se čudimo, da se je naš župan v Žalcu postavil v popolnoma kmečki stvari na stran liberalcev. Ali res hoče, da se nam naj vsem posestnikom in obrtnikom za okroglo 20% zvišajo doklade na zemljiški, hišni in obrtni davek? Potem res spada ves tje, kjer že je, med liberalce, med nasprotnike kmeta. Na shodu se nič ni govorilo, naj nosijo novo doklado na pivo pivovarjarji, naj se naprti na njihova ramena nov davek; pač pa liberalci s svojim postopanjem naravnost delajo na to, da bi dobili vsi kmetje nove, mnogo bolj občutljive doklade. Tega župan Antloga seveda noče razumeti. Smešno pa je, da bode zaradi 1 krajcarja na liter štajerskega piva trpela cena hmelja, kojega prodajamo mi na Češko in Nemško. Našim cenam mnogo bolj škodijo židovje in mešetarji, tem plačujemo visoke doklade, ti res znižujejo ceno našemu

hmelju, a te liberalci paste pri miru. To niso odkritosrčni prijatelji ljudstva!

c Gotovlje. V Gotovljah se namerava v kratkem ustanoviti „Slov. katoliško izobraževalno društvo“. Pravila je c. k. namestnica že odobrila. Namen društva je, krepiti med člani versko in narodno zavest, izobraževati jih na temelju katoliške vere, zlasti po krščanskih socialnih načelih, pospeševati tudi njih gnotno in telesno blagostanje. Prirediti jim pošteno zabavo. Skrbeti za njihovo strokovno izobrazbo in pravno varstvo ter privajati svoje člane k varčnosti in zmernosti. V ta namen se ustanovi društvena čitalnica in knjižnica. Skrbi se za poučna predavanja, shode in govore v društvenih prostorih. Skrbelo se bode tudi za pošteno zabavo, gojilo se bode petje in godba, prirejale se pršene veselice, igre in gledališke predstave. Redni član postane lahko vsak katoličan obojega spola, ki je dovršil 14. leto. — Gotovljani, brez razločka stau, spola in starosti, kolikor vas je še ostalo zvestih našim starim krščanskim in narodnim načelom; združimo se vsi pod zastavo tega izobraževalnega društva; pristopite vsi k novemu društvu. Bodimo zgled in močen odpor tem, ki se iz krščanskih načel, cerkve in duhovščine norčujejo. — Dokler se društvo ne ustanovi in izvoli odbor, sprejema člane predlagatelj. Tone Goršek.

c Griže. V velikansko čast sta si štela požrtvovalna mladeniča predsednik in tajnik tukajšnjega pododbora slovenske napredne mladine, ker sta se udeležila shoda napredne mladine v Trbovljah in dobila, kakor se govori, za to precej kron. O osrečevalni liberalizmu, ki tako bogato plačuje svoje sotrudnike. Krščanska mladina, ali hočeš res za par kronic ali za puhlo čast zatajiti svoje versko prepričanje?

c Luče. je v Savinjskih Alpah najbolj gorskega značaja vas. Po dodelani cesti je dobila lepše lice na zunanje. Povsod se kaže napredek. Pa tudi pri tukajšnjih prebivalcih se kaže, da so dovzetni za pravi napredek. To priča že večletna zadruga gospodarskega značaja in izobraževalno društvo, katero se je prvo ustanovilo v gornjegrajskem okraju. Pretečenega leta se je posebno skazalo. Naši mladeniči in mladenke so napravili nekaj predstav in igrali, da jih je bilo veselje gledati. Njih nastop ni kazal gorske vasi nastopa, ampak oglašene mestne olike vedenje. Tudi letos se že pripravljajo in nam za kratek predpust dolgo veselje napravijo. In kar je še več — tudi prvo v tem okraju — je že pripravljen odbor za ustanovitev „abstinenčnega krožka“. Imamo že skušenega abstinenta, ki je dokazal, da vse gre, če je dobra volja. Kaj pa, če bi še naši fantje tudi Orli postali. Saj nam, ki smo v gorskih krajih, orli kažjo, da se ne spuščamo v nizkotne navade razsajalcev, temveč hrepenimo po višjem. Bistro oko po orlovo, misli vzvišene in srce ljubezni za slovensko dobro stvar, kakor Orel za mladiče svoje. Kaj ne, da bi bilo to lepo?

c Luče. Konec lanskega leta smo pokopali starega Preka, moža, ki je bil prijatelj mnogih duhovnikov, ki so tukaj delovali. Doživel je 85 let. — Spominjajte se ga v molitvah!

c Luče. Naši Mohorjanci so darovali za obmejne Slovence 25 kron. Lepo je! Čast Lučanom! — Lansko leto je izobraževalno društvo od čistega dobička darovalo 12 kron za uboge šolarje. Tako je prav! Šola deluj za ljudstvo in ljudstvo za šolo. Tedaj bo edino za vse dobro in prav po Slemškovem: „Ako šola prava ni — boljše, da je ni“.

c Smartno ob Paki. Dne 19. decembra l. l. je imelo tukajšnje pevsko društvo svoj IV. redni občni zbor. Iz tajnikovega poročila o delovanju društva je razvidno, kako je društvo v kratkem času svojega obstanka napredovalo in da koraka po jasno zšertani poti pogumno in čvrsto naprej. Vkljub mnogim težkočam in zaprekam napredovalo je društvo v vsakem oziru, da smemo pač biti ponosni na njo. V letu 1909 je imelo društvo izvrševalnih utov 23, podpornih 17, ustanovne 3 in 1 častnega uda. Priredilo je društvo to leto 2 veselici združeni z gledališkimi predstavami in sicer „V Ljubljano jo dajmo“ in „Nemški ne znajo“, kateri ste v vsakem oziru dobro vspli. Dalje je društvo priredilo kres na predvečer sv. Cirila in Metoda, izlet na Uršulsko goro in sploh večkrat javno s petjem nastopilo. Tudi sodelujejo vsi udje vsako nedeljo in praznik pri cerkvenem petju, kar je hvalevredno. Iz blagajnikovega poročila smo razvideli, da društvo tudi v gnotnem oziru vrlo napreduje. Dohodkov je imelo društvo v minolem letu 153 K 82 v., stroškov 80 K 55. Toraj preostanka 73 K 27 v. Vaega premoženja v denarju ima 163 K 27 v. Vrh tega ima društvo svoj gledališki oder, veliko zbirko raznih iger, pesni in raznih drugih stvari v vrednosti nad 100 K. Iz teh poročil je razvidno, da društvo napreduje vkljub vsem spletkam in obrekovanju nasproti društvu od strani izvestnih ljudi. Koliko se je vendar par ljudi tredilo, da bi očrnili in razrušili to društvo, toda butali so z glavo ob trdo skalo, katera se od takšnih udarcev pač ne bo razbila. Zaključujem to poročilo z besedami g. predsednika pri obč. zboru: Dragi pevci! Zahvaljujem se vam iskreno za ves vaš trud. Razna obrekovanja niso pri vas našla zaželjenega uspeha. Niste se strašili slabega vremena, daljših potov, i. t. d., ko ste hodili k pevskim vjam. Nimate ugodnosti kakor v drugih društvih, ne vdečjo vas k društvu zabave, pijače, pisane uniforme, ampak ljubezen do mile slovenske pesmi in to je tembolj častno za vas. Nimate od društva nobenega dobička, toda na stare dni vam bodo ta leta v veseli spomin in vaši potomci se bodo še spominjali na vas! Mi pa še pristavljamo: Pevsko društvo rasi, procvitaj!

c Braslovce. Tukajšnje pevsko društvo je imelo na Štefanovo svoj XVII. občni zbor, kojega so posestili mnogi prijatelji petja. Izvolil se je stari odbor in izreklo se je sožalje in obenem zahvala gospej Neži Kodre, ki je po oporoki svojega moža in rednega podpornega člana darovala društvu 10 kron. G. kaplan je v zbranih besedah navduševal člane za krepko in

stanovitno delo ter z udnino 10 kron pokazal resnično simpatijo do društva. V čast si je štelo društvo tudi obisk dr. V. Červinke, ki je tudi z enako svoto plačal udnino. Mnogo je Braslovčanov, ki so darovali več ali manj za naše društvo, da se je mogel blagajnik izraziti zadovoljivo o stanju blagajne; vsled tega je moglo društvo darovati 20 kron šolski kuhinji v Braslovčah, ki ima blag namen, podpirati uboge otroke. Bog plačaj vsem dobrotnikom tega društva, ki deluje že 17 let v plemenite namene.

c Smarje pri Jelšah Lansko leto je zborovala takaj Narodna stranka. Zborovalci, ki so bili po večini pristaši Kmečke zveze, so komaj spravili resolucijo proti zidanju nove šole do glasovanja. Resolucija je bila sprejeta z veliko večino. Na vsi moč so se upirali takajšnji učitelj g. Ferline in ona dva gospoda Smrtnik in dr. Serneo, ki sta bila poslana od Narodne stranke, dati na glasovanje omenjeno resolucijo. Po zborovanju sta pa nekaterim, ki so še ostali v dvorani, rekla: „Sedaj sva se pa informirala o vaši šolski stavbi in morava reči, da bi se vam res velika krivica zgodila, ako bi jo morali zidati“. Kaj sta pa storila ta dva gospoda? G. Ferline je po zborovanju še odločneje deloval za novo šolo, kakor pred zborovanjem. Ali ni bila nujna dolžnost ga posvariti, ako sta res tako mislila, kakor sta govorila in ako ne bi ubegal, tudi delovati na to, da izstopi iz Narodne stranke. Mislite li, da sta kaj storila? On je še danes načelnik okr. odbora Narodne stranke kakor prej. Najbrž sta tudi ta dva gospoda taka, kakor je naš Ferline, ki je na vprašanje nekega kmeta, ali se boče stavila nova šola, odgovoril: „Je ne potrebujemo“. Tako delajo liberalci. Ljudstvo jih bo sodilo.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Naše izobraževalno društvo je preredlo na Stefanovo šaljivi srečolov. Najprej so pevke zapele dve pesmici, nato je podal domači g. župnik nekaj navodil za društveno delovanje v novem letu, potem pa je sledil šaljivi srečolov, ki je izvrstno zabaval naše ude, saj smeha ni bilo ne konca ne kraja. Dobitke so vse darovali udje in prijatelji društva. Posebno veliko in lepe dobitke so nam darovali Simon Debelak, trgovec Fr. Ogrizek pri Sv. Križu, oba domača gospoda; nadalje so nam priskočili na pomoč z dobitki trgovci Štupica in Lešnik in domačin Simon Otrepec; seveda so tudi naši domači udje veliko darovali. Vsem rodoljubom zahvala! Društveni blagajnik je iz srca vesel, da je dobil lepo število kronic, s katerimi se bo nakupilo mnogo novih knjig. — V nedeljo dne 9. januarja priredi izobraževalno društvo svoj letni občni zbor in sicer po večernicah v župnišću. Udje in prijatelji društva, pridite vsi, zakaj poročila o društvenem delovanju bodo vezaninimiva.

c Sv. Ema. Dne 2. t. m. se je vršil ob prav o. bilni udeležbi zborovalcev, možev, žen, fantov, deklet, in tudi ob prisotnosti dveh odličnih gospodov občni zbor Kat. slov. izobraževalnega društva, Mladeniške in Dekliške zveze. Vsi so pazljivo poslušali in odobravalni izvajanja domačega vrlega visokošola g. Antona Ogrizeka, kateri je razjasnjeval korist izobraževalnih društev in opominjal k vedno večji delavnosti za občni blagor. — Zborovanje je otvoril g. predsednik Kat. slov. izobraževalnega društva Janez Anderlič z lepim pozdravom. Poročal je o delovanju društva in zahteval, da da odbor tudi pojasnilo zborovalcem o svojem poslovanju. Nato poroča tajnik Mladeniške zveze o svojem in o delovanju tajnika Kat. slov. izobr. društva. Dobil je v celem letu čez 65 pisem, in toliko jih je tudi vrnil. Sporoča, da ima društvo naročene sledeče časnike: „Slov. Gospodar“, „Naš Dom“, več števil „Straže“, „Mladost“, „Domo-ljub“, „Salezijanska poročila“, in „Zlato dobo“. Poroča, da ima društvo v zalogi narodne kolečke. Poroča tudi, da se je v društvu vršilo 9 predavanj, 1 tombola, 1 veselica s predstavo „Trije tički“. Predsednik Mladeniške zveze in knjižničar Franc Ogrizek poroča, da je v zalogi 314 knjig; od teh je kupljenih 65 knjig; darovanih po preč. g. župniku čez 50 knjig; po g. predsedniku Anderliču darovanih 60 knjig; po g. Ignaciju Simoneu darovanih 29 knjig. Posojenih ima društvo od Kršč. soc. zveze iz Maribora 82 knjig; od tajnika Matevža Strašek 16 knjig; od Fr. Strgar 8 knjig in Franca Gril 4 knjige. Sporoča nadalje, da je do danes pri Mladeniški zvezi 89 društev, pri Dekliški zvezi jih je 55. Vsi ti udje so prebrali lansko leto 1165 knjig. Blagajnik Franc Gril poroča o stanju blagajne in opozarja ude, naj udnino vedno redno plačujejo. Slednjič poroča še gospod jurist Ogrizek kot revizor društva in odobruje poslanje odbora. Potem se je vršila volitev odbora Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva in Mladeniške in Dekliške zveze za Sv. Ema. Izvoljeni so za Katoliško slovensko izobraževalno društvo sledeči odborniki: Janez Anderlič, predsednik; Jožef Plepelec, podpredsednik; Franc Gril, blagajničar; Valentin Drogenik, blagaj. namestnik; Matevž Strašek, tajnik; Franc Žolger, tajnikov namestnik; Franc Ogrizek, knjižničar; jurist Anton Ogrizek in Jurij Kovačič, revizorja. Odborniki Mladeniške in Dekliške zveze ostanejo večinoma stari. Vršila so se še razna posvetovanja, na kar je predsednik zaključil občni zbor.

c Ponikva ob juž. žel. V splošno zadovoljnost nas je povabilo naše kmetijsko bralno društvo dne 1. in 6. prosinca t. l. na veselico v župnišću. Pevski zbor pod vodstvom č. g. kaplana Ašiča nam je prav krasno zapel pesmico „Domovini“. Uprizorila se je tudi igra „Dve materi“. Očarani smo bili nad krasnim nastopom naših vrlih deklet. Z eno besedo rečeno, bila je vsaka vloga v pravih rokah. Pač pa moramo reči, da so svoje vloge najboljše izvršile: gunaška Olga, Milika Marzidovšek, pobožna Ljudmila, Milika

Oevirk; trdovratna Elizabeta, Katica Petek ter surova kraljica Turniška Anica Mlakar. Da se je veselica tako izvrstno izvršila, gre v prvi vrsti največja zahvala č. g. kaplanu Ašiču ter gđc. Anici Vošnjak. Upamo, da nas v kratkem zopet razveselite z enako veselico. Lepo bi bilo, da bi tudi enkrat ponkovški fantje pokazali, kaj znajo. Da smo naklonjeni društvu, pokazali smo z našo udeležbo. Ključemo vam zopet na veselo svidenje pri predstavi! Žalostno je, da naše ljudstvo še ni toliko zavedno, da bi pri predstavah gledali malo bolj na disciplino. Prišel je tudi nekdo, ki bi naj skrbel za red, pa glej ga zlomka, največji nered je pa sam delal. Z grdimi priimki je psoval ženske in tudi z igralci cel čas norce delal. Dobro si bomo to zapomnili.

c Trbovlje. Za društveni dom v Trbovljah so darovali: Amalija Puel 2 K 40 v., gosp. župnik Hirsche v Radčah 10 K, g. Jos. Lončarič, kaplan v St. Jurju ob Taboru (III. obrok) 30 K, gospod Anton Veteršek, na Dolu pri Hrašniku 10 K, Kmetje, delavci in drugi, darujete v ta namen, kolikor je v vaših močeh!

c Trbovlje. V nedeljo, 16. jan. se vrši ob 3. uri pop. v prostorih bralnega društva javno predavanje o Judih. Semisljeniki, pridite polnoštevilno!

c Šmartin ob Paki. Daroval je gosp. Alois Mihelec za uboge v domači občini mnogo perila, gosp. Frano Rogl pa v ubožno blagajno 150 K ter moziški požarni brambli 20 K Vsa čast takim dobrotnikom!

c Izobraževalno društvo v Laškem priredi v nedeljo dne 16. januarja 1910 popoldne po večernicah v prostorih g. Fr. Šabel (Narodni dom) zabavni večer z govornim, pešnim in sredolovom, na katerega uljudno vabi vse ude in prijatelje društva.

c Marija Nazaret v Savinjski dolini. Kakor smo zadnjič poročali, se je v našem kat. slov. izobraž. društvu ustanovil gospodarski, zabavni in podučni odsek. Podučni odsek bo v kratkem priredil predavanje o zrakoplovstvu. Zabavni odsek pa priredi dne 6. februarja pustno veselico. Igrali se boste šaljivi igri „Izgubljena stava“ in „Čudna kupčija“. Nato sledi srečolov in prosta zabava, katera obeta biti zanimiva! Med posameznimi prizori bo nastopil domači pevski zbor. Prosimo se sosedna društva, naj nam ta dan pustijo prost za „Društveni dom“, za katerega je namenjen čisti dobitek.

c Braslovče. Slavno pevsko društvo v Braslovčah naklonilo je tukajšnji šolski kuhinji lepo podporo v znesku 20 K. za kar mu podpisano šolsko vodstvo izreka najprijetnejšo zahvalo. Bog povrni! — Šolsko v. d. v. v Braslovčah, dne 2. jan. 1910. Lorber, načel.

c Frankolovo. Kmetijsko katoliško izobraževalno društvo priredi svoje zborovanje v nedeljo dne 9. prosinca t. l. popoldne po večernicah v prostoru občinske pisarne s sledečim vopredom: 1. Poročilo društvenega odbora o delovanju društva in računih. 2. Sklep o proračunu za l. 1910 in določitev letine. 3. Vplacovanje letine. 4. Volitev članov odbora in računskih pregledovalcev. 5. Prosti predlogi. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

c N. vacerkov. Sl. kat. bralno društvo ima prihodnjo nedeljo dne 16. januarja 1910 pop. po večernicah svoj letni občni zbor v društvenih prostorih. Mladenci in dekleta pa tudi vsi drugi prijatelji društva, udeležite se ga v obilnem številu.

Brežiški okraj.

b Brežice. Kršč. soc. izobraževalno društvo v Kapelah pri Brežicah je imelo dne 2. januarja pri Vidmarju prav dobro obiskano zborovanje, pri katerem je jurist A. Vebler, naš domačin, predaval o izseljevanju. Razvil je zgodovino, glavne vzroke in škodo izseljevanja, ter podprl svoj govor z zanimivimi statističnimi podatki, svaril pred agenti, ter opozoril na Rafaelovo družbo. — Društvo mu izreka srčno zahvalo.

b Brežice. V nedeljo 9. t. m. po večernicah se vrši v Narodnem domu redni občni zbor izobr. zveze društva. Razen običajnih poročil in volitve odbora obsega dnevi red tudi govor o važnosti in ciljih naše izobraževalne organizacije. Vsi člani in članice, udeležite se polnoštevilno in pripeljite s seboj tudi veliko takih, ki so doslej še na strani stali — bodisi iz nevednosti bodisi iz drugih razlogov. Saj je delovanje tega društva ravno v našem kraju tako krvavo potrebno. Torej na svidenje!

b Vinogradnikov v breškem okraju se je polastilo hudo ogorčenje nad Narodno stranko, ki po dr. Kukovec glasuje zoper interese vinorejcev.

b Bizeljsko. Zadnja povedenja je zopet napravila precej škode. Sotla vedno jemlje. Najbolj nevarno je za Gregovce in Bračno vas. V Gregovcih jemlje voda v velikanskem ovinku zemljo, jo spodjeda in dela navpično steno v strugi, ki je ni mogoče zavarovati. razven z velikimi stroški. Če pojde tako naprej, je v doglednem času nevarnost, da pride vrsta na gregovsko vas. Dr. Benkovič in dr. Jankovič sta bila v tej zadevi pri namestništvu v Gradcu in zaprsila, naj dežela priskoči na pomoč. Gospod deželni namestnik je obljubil, da pošlje na Bizeljsko jednega uradnika in da bo storil, kar bo mogoče. Regulačni načrti naše vlade so že zdavnaj napravljeni, zavlačuje le hrvaška vlada, ki ima napraviti načrte za spodnji del Sotle, ob Bizeljskega naprej. Seveda mađarski ali hrvaški uradniki se ne bodo prehladili pri delu, ker jih poznamo. Treba bo zopet podrezati. Hvala našim poslancem za posredovanje.

b Podsreda. Naš kraj ima to žalostno prednost, da prebiva v njem eden izmed najbolj nesramnih in podlih dopisnikov „Narodnega lista“. To človeče se je celo tako daleč spozabilo, da v zadnji številki tega lista posmehljivo posnema in oponaša pridigo, ki je del cerkvene božje službe, da vlačih besede sv. pisma, celo vzvišene in božje ljubezni polne besede našega Zveličarja v blato svoje umazane domišljije in da na nečuvnen način grdi našega g. kaplana in našo mladino. Mi kmetje, ki smo stariši napadenih otrok, odločno protestiramo, da bi tak propadel lopov pred svetom grdil naše otroke in našo duhovščino. Obžalujemo, da tak nesramen in propadel človek živi v našem kraju. Skrbeli bomo, da bo ta brezbožna lumparija dobila svojo kazen.

b Gospodarsko bralno društvo v Kosjem priredi v nedeljo dne 9. prosinca po večernicah svoj letni občni zbor v štalnici. Poročilo starega in volitev novega odbora. Na mnogobrojni obisk vabi vse prijatelje društva, možje, mladeniče in dekleta.

b Pištanj. Kat. slov. izobr. društvo na Pištanju priredi v nedeljo igro „Na betlehenskih poljanah“ na svojem odru. Pridite gledat kako se postavljajo naši fantje! Vstopnina za odrasle 40 vin, za mladino 30 vin. Začetek ob 5. uri.

Deželni zbor štajerski.

Dne 28. decembra sešel se je naš štajerski deželni zbor, da reši začasni proračun in določi, kako visoke doklade naj se nalagajo na pivo.

Naši poslanci so glasovali proti začasnemu proračunu, ker sedanji večini, ki ne upošteva slovenskih želj, ne morejo zaupati. To stališče je v daljšem govoru obrazložil načelnik Slovenskega kluba, dr. Korošec.

Doklade na pivo.

Pri določevanju, kako visoke doklade na pivo se naj naložijo, treba je bilo našim poslancem storiti take preudarek: Dežela ima sedaj blizu 4 milijone dolga. Ta dolg se mora pokriti. Če se ne odločijo naši poslanci za višje doklade na pivo, potem se boče iskalo denarja za pokritje dolgov s tem, da se zvišajo doklade na zemljiški, hišni in obrtni davek za 15—20 odstotkov.

Vse naše posestnike in obrtnike bi zažele nove doklade na zemljiški, hišni in obrtni davek, katerega bi morali plačati pod vsakim pogojem, dočim treba doklad na pivo plačati samo tistemu, ki prostovoljno pije pivo. Zato so se naši poslanci odločili, da bodo dovolili, naj se mesecu januarja sklenejo večje doklade na pivo, da s tem zabranijo zvišanje doklad na omenjene direktne davke.

Meško, dr. Benkovič.

V razpravo, ki je bila včasih zelo burna, sta posegla izmed slovenskih poslancev Meško in dr. Benkovič. Obrazložila sta, iz katerih razlogov bodo slovenski poslanci glasovali za neznamno zvišanje doklad na pivo. Pri litru bi znašala doklada 1 krajcar.

Dr. Kukovec proti kmetu.

Vodja liberalne stranke dr. Kukovec pa se je v deželnem zboru izrekel proti kmečkim koristim ter glasoval z nasprotniki kmeta. Niti vodja štajercian-ske politike župan Ornič si tega ni upal storiti, ampak priklopil se je pri glasovanju našim poslancem. Dr. Benkovič je hudo prijel zaradi tega dr. Kukovec, ki se je zvijal in zvijal pod težkimi udarci kot črv, ko stopiš nanj. Slaba vest se je oglasila. Hotel je z osebnimi napadi odbiti udarce dr. Benkovičeve, a tudi to se mu je med splošnim smehom ponesečilo.

Večina je glasovala s poslanci Slovenske kmečke zveze in s tem odbila nameravani napad na kmeta.

Kdo je glasoval za zvišanje davka na pivo?

Glasovali so za to, da se izognemo zvišanju doklad na direktne davke, vsi poslanci S. K. Z., veleposestniki ter krščansko-socialni poslanci; dalje nekaj nemško-nacionalnih poslancev, posebno Ornič, Negri (Celje), Reiter (Radgona), Stallner (Celje). Za „zvišanje“ je glasoval tudi baron Čmabloch, ki je hmeljar! Ta gotovo presodi, kaj je za hmeljarja bolj ugodno, a o dr. Kukovec se je govorilo, da je glasoval z ozirom na žalsko-laško pivovarno.

Dne 4. januarja.

Dočim se je nekaj komaj vedelo, da se nahajajo v Gradcu tudi slovenski poslanci, se sedaj zgleda v vsaki seji kak slovenski poslanec ter opozarja javnost, da biva na Spodnjem Štajerskem slovensko ljudstvo, ki kaže zanimanje za vse javne zadeve.

V seji dne 4. januarja je dr. Benkovič govoril obširno za volilno dolžnost.

Poslanca Ozmeč in Robič sta zagovarjala prošnje občin v ptujskem okraju, naj se razširi bolnišnica in hiralnica v Ptuj. Prošnje so se sprejele.

Dr. Korošec je poročal o prošnji paznikov v Messendorf, dr. Verstovšek pa v finančnem odseku o podkovski šoli v Gradcu.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniškim zvezam! Ali ste že imeli občni zbor? Storitite to sedaj ob novem letu. Odbor in število članov javite Zvezi v Maribor. Prirejšajte poučne shode, sedaj je najprimernejši čas za to. Agitirajte za naše časopise, med fanti in dekleti za „Naš Dom“, med možji za „Slovenski Gospodar“ in „Stražo“. Naj ne bo hiše, kjer bi ne imeli katerega teh listov.

Sv. Križ pri Mariboru. Našim mladeničem sledila so sedaj tudi dekleta, ki so si zadnji nedeljo, dne 2. prosinca t. l. v tukajšnjem bralnem društvu osnovala svojo dekliško zvezo. Pristopilo je takoj 34 mladenk. V voditeljstvo so si izvolile štiri vrlo delavne tovarišice: Julijo Čepe, Genovefo Čepe, Filomeno Hauptman in Marijo Krojs. Zanimiv je bil govor Julije Čepe, zvezine voditeljice, v katerem je navzoče tovarišice bodrila, da naj se vsikdar s ponosom kažejo kot krščanske, kmečke in slovenske mladenke. Prav lepa je bila tudi deklamacija Filomeno Hauptman: Marijin otrok pred nebeškimi vrati. — Zdaj pa, križevske mladenke, le po tako lepo začeti poti pogumno naprej!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša dekliška zveza je imela v nedeljo 2. jan. svoj občni zbor. Članice so se ga udeležile polnoštevilno. Voditeljica Amalija Verk je zbor otvorila in v svojem govoru povdarjala, da moramo v novem letu skrbeti še z večjo vnemo za splošno izobrazbo, zlasti pa za izobrazbo v gospodinjstvu. Kazati še moramo več živahnosti za dobro sivar ter se ne smemo

strašiti malopomembnih nasprotnikov. Tajnica A. Vehovar je poročala o delovanju zveze. Štela je 66 članic, privedila 10 poučih shodov z mnogimi poučnimi govori in deklamacijami ter se je polnoštevilno udeležila krasnega dekliškega shoda na Tinskem. Za sklad obmejnih Slovencev je zveza nabrala in v Ljubljano odposlala 40 kron, kar je veliko za takajšnje malo župnijo. Tajnica je končno z navdušenimi besedami povdarjala pomen dekliške organizacije za našo župnijo in vspodbujala članice, naj v novem letu še krepkeje sodelujejo po geslu: Kvišku in naprej! Blagajničarka Ter. Strašek je poročala o denarnem stanju. Duhovni voditelj domači župnik pa je podal še mnogo navodil za bodoče delovanje ter izrekel svoje priznanje zvezi za vzorno redeljubno delo.

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naš telovadni odsek „Orel“ čvrsto napreduje. Sedaj šteje 23 telovadcev, ki z velikim navdušenjem prihajajo vsak torek in četrtek zvečer k telovadbi, ki se vrši od 6—8 ure. Vsakokrat se sklene telovadba s četrtrajajočim poučnim govorom. Pri Orlu so združeni najboljši mladeniči iz vseh delov župnije ki bodo, okrepljeni po telovadbi telesno in dušno po izobrazbi v bodočnosti najkrepkejša opora katoliško-slovenske organizacije v župniji. Le čvrsto naprej na začetni poti! Na zdar!

Sv. Peter na Medvedovem selu. Naša mladeniška zveza ima letni občni zbor na Sv. treh Kraljev praznik po večernicah. Udje, vsi na ta zbor!

Drobtinice.

d Železniška nesreča v Uberskem. Preiskovalna komisija je odpustila iz službe skladiščnika Skopa in je uvedla proti njemu disciplinarno preiskavo. Skop je prevzel signal brzovlaka št. 2 s postaje Noravan, ne da bi se bil zanimal, če je Zeiss vse pripravil za brzovlak in tako zagrešil nesrečo. Zeiss je tako razburjen, da se boje za njegovo pamet.

d Povodnji v Bolgariji. Iz Južne Bolgarije javljajo o velikih povodnjih, zbog česar je promet deloma oviran, deloma ustavljen. Poleg postaje Katunica se je porušil most tikoma potem, ko je prešel preko istega orientni ekspres. Na glavni črti Sofija—Carigrad je promet ustavljen.

d Nov način podpiranja revežev je vpeljala občina Langwerden na Gornjem Avstrijskem. Mesto denarne podpore jim daje „na posodo“ krave, ki jih je nalašč za to kupila. Tele in mleko je tega, kdor je podpiran, krava sama pa je vedno last občine. Tako so reveži nele matorijelno podpirani, ampak ima podpora tudi moralen pomen. S tem, da tak revež kravo krmi in oskrbuje, vidi plod svojega lastnega dela, kmetu želi sam kupiti in imeti kravo. Uspehi so bili jako presenetljivi. Ljudje, ki so prej živeli samo od podpor, so se postavili na lastne noge in marsikateri od njih ima že celo več lastnih krav.

d Železnice in kmetijstvo. Pri nas na Avstrijskem vemo samo, da se zna kmeta pri železnici prav dobro šikanirati in prevoz kmetijskih pridelkov otežkočiti. Birokratski duh na železnicah težko oškoduje kmetijsko koristi. Kako se v drugih državah gre kmetijstvu pri železniškem transportu na roko, naj pokaže sledeče: Na francoskih železnicah se upeljuje neka novost. V svrhu hitrejšega transporta perutnine, rib, mesa, živalskih pridelkov, sadja, sploh vseh kmetijskih produktov se uvajajo posebni „collis agricoles“, to je kmetijske železniške pošiljke. Taka pošiljatev sme tehtati do 40 kg in se pošlje nemudoma kot brzovozno blago. Za „collis agricoles“ je določena enotna tarifa. Za daljavo do 100 km se plača za tako 40kilogramsko pošiljatev 1½ franka, za 200 km za isto težo 2½ franka itd. Pošiljatev se dostavljajo po večini adresatu na dom in se lahko tudi pošiljajo po povzetju. — Ta odredba bo gotovo mnogo k temu pripomogla, da bodo mesta boljše založena in da se bo v manjši meri moglo govoriti o druginji. Pri nas baš o druginji mnogo razpravljajo, da bi se pa mislilo na kake odpomočke, o tem ni govora.

d Brzovaj brez žice v žepu. Iz Monakovega poročajo, da se je tam posrečilo prof. Cerebotaniju konstruirati za brezžični brzovaj aparat, ki se da nositi v žepu. Prejemna postaja obstoji iz aparata, podobnega kronometru in ima na okrogli plošči razna znamenja. Na dveh krajih so zarezane, kamor se pritrjuje žice. Poleg tega ima prejemnik brzovajke palico in žico. Palica ima kovinasto armaturo. Brzovajke se lahko odpošljejo na daljavo 30—40 km. Brzovajka se čita z okrogle ploščice aparata, kjer kaže kazalec razne črke, kakor jih brzovaji odpošiljalec. Doseganje vesti o aparatu so prav ugodne.

d Samoumori dijakov. O tem žalostnem poglavju modernega življenja razpravlja v „Voss. Zeitung“ profesor Gerhardt ter opozarja javnost na veliko so-krivdo gotovega časopisja, ki iz vsakega posameznega slučaja brezvestno kuje senzacija ter izpodkopava učiteljem in vzgojiteljem tla med učečo se mladino. Saj se ob vsakem takim slučaju takoj zavpije: „Kri- vično, kruto profesorjevo postopanje je gnalo v smrt mlado življenje“, in potem se dan za dnevom udriha po šoli. Sošolci in drugi dijaki to seveda čitajo z veliko slastjo, dokler jih popolnoma ne omami misel: Samoumori je za pravega dijaka-junaka v gotovih slu-čajih neizogiben! To je zanj najčastnejša in poleg tega tako tragično-lepa smrt — vsaj tako jo opisujejo časnikarji! To je tudi najzdatnejše maščevanje nad profesorji in vsem svetom sploh. Zato se ni čuditi, če si samoumori dijakov tako hitro slede. Kako malo resnična pa je vsaj vobče trditve, da žene dijake v smrt prestrogo in krivično postopanje v šoli, dokazu-je prof. Gerhardt na več slučajih, ko je preiskava

čisto jasno dognala, da je prijel dijak za revolver, ko si je z razuzdanim življenjem tako okužil in razdejal dušo in telo, da se ni znal več rešiti. In ravno v teh slučajih je časopisje najbolj napadalo učiteljsko osebje. Prof. Gerhardt končno apelira na dnevno časopisje, naj sodeluje pri varstvu mladine, ki je danes tega bolj potrebna, ko kdaj preje. To varstvo pa mora temeljiti na dveh glavnih načelih: 1. Najboljše varstvo za dečka je nepoznanje, nevednost za zlo; 2. med gojencem in vzgojiteljem mora vladati neskaljeno, neposredno zaupanje. Kdor to dvoje izpodkopuje, ta razdira temelje srečni in dušno ter telesno zdravi mladini.

d 400 sirot pri papežu. Dne 16. decembra t. l. je pustil sklicati papež sirote, ki so se vzgajale na njegove stroške po groznem potresu v Mesini. Ko so se zbrali, so šli paroma v drugo nadstropje v papežev sprejemni prestore. Med tem, ko so bili otroci v dvorani konzistorija, je sprejel Pij X. v posebni avdienci gospode in dame odbora, ki je vodil oskrbovanje sirot. Papež se jim je zahvalil za njihov trud. Papež je nato odšel s svojim spremstvom in člani v Sala di Consistorio, kjer so ga sprejeli otroci z nepopisnim navdušenjem. Nek 14letni deček se je glasno zahvalil papežu v imenu vseh sirot za izkazane dobro-rote ter mu je čestital k njegovemu škofovskiemu jubileju. Ko mu je neka črnolasa deklica izročila lep šopek cvetlic, je papež nagovoril sirote z daljšim govorom. Spominjal jih je na nesrečne ure, ko se je cvetoče mesto spremenilo v razvaline in opominjal prijazno, naj nikdar ne pozabijo dolžnosti do svojih učiteljev in učiteljic. Papež je šel k vsakemu posameznemu otroku, ga pobožal in mu dal poljubiti blagoslavljačo roko.

Najnovejše novice.

Iz pravosodne službe. Cesar je imenoval višjim de-želno-sodnim svetnikom deželno sodne svetnike Franca Garzarollija pl. Thurnlack, dr. Smoleja in Adalberta Kociana, vsi trije v Celju.

Imenovanje. Za prvega državnega pravdnika je ime- novan državni pravdnik Viktor Verderber v Mariboru.

Gomilsko. V nedeljo, 16. januarja, se vrši občni zbor našega izobraževalnega društva. Govori prof. dr. Hohnjec iz Maribora.

Listnica uredništva.

Sv. Križ na Murškem polju. Brez podpisa v koš. — Prepozno za to številko: Ziče, Sv. Jakob v Slov. gor. — Ham: Pribodnjih.

Slovenci! Slovenke! Razširjajte „Slovenski Gospodar“!

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju snamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 31. decembra 1909.

Trst	25 79 80 23 42
Lino	76 26 67 44 42

Trnje na prodaj, mosler, muška- teler, gutedel, sylvaner, burgunder, beli riesling, traminer, portugi-er, ranfal, vse na portalis cepljeno; cepljenke stanajo 100 komadov 11 K in 10000 korenjskov por- talis 100 komadov korenjakov stane 3 K. Janez Verbojak, posest- nik-trtar, Breg, Ptuj. 916

Vsak dan 10—20 K zasluži vsak brez truda in brez predzna- nja. Pošljite takoj svoj naslov na: Schaechter, Dunaj 104, Postfach 46. 996

Posestvo se proda blizu državne ceste z novim trajem, s hišnim in kmetijskim poslopjem v dobrem stanju, 7 oralov zemljišča, za 6200 kron. Poste restante št. 250, F. P. Prankolovo, Vojnik. 960

Fotografični aparat v dobrem stanju format 18x24, tudi 12x16 z objektivom iz inozemske tvrdke v Mitveidi na Saskem aparat extra rapid Nr. 3, ki je sam ve- ljal 64 kron, se vse skupaj tudi stativ, z dvema dvostranskima ka- setama samo zavoljo premembe stauo po ceni prodaja. Kje, pove upravnistvo. 970

Trnje na prodaj: sylvaner, gutedel, rjevina, veliraling, cepljeno na portalis in solonisa, cena 100 kom. 14 K. Anton Turin, Globoko, p: Studenice pri Poljčnanah. 993

Proda se lepa zidana hiša s tremi sobami, kuhinjo in tri kleti, hlev, sadonosnik, vrt, na zelo pri- jaznem kraju eno uro od Maribo- ra. Naslov v upravnistvo. 996

Zdrave delavke in tudi delavci dobiho v tovarni za vitgalice v Rušah pri Mariboru trajno delo in tudi prosto stanovanje. 1002

Pri Sv. Bolfenku pri Središču se dobi služba orglarja in cer- kovnika do 1. maja t. l. ali po dogovoru že pred. Sprejme se le neozujen Cecilijaec. 4

Hiša v Gornjem Pobrežju, 15 mi- nut izven mesta Maribor, na okraj- ni cesti, z velikim vrtom, lepim sadnim drevjem in okoli 1 oral polja se radi smrti ne ceni prodaja. Natančnejše pove Franc Divjak, košarski mojster, Spodnje Pobrež- je h. št. 78. 7

Dekle iz poštene slovenske kmečke hiše, ki ima veselje do šivanja, se sprejme takoj z hrano in stanovanjem pri gospoj A. Weixl, Ma- ribor, Grajska ulica 10. 8

Učenc v trgovino s papirjem in galanterijskim blagom se sprejme takoj pri trdni Vilko Weixl, Ma- ribor, Gosposka ulica 33. 9

Služba išče kuharica kot gospo- dinja k enemu ali dvema gospo- domu, gre tudi k otrokom od 1 — 4 let, pridna, poštna, z dobrimi spricvali; starost srednjih let, gre tudi kot gospodinja na gostulno ali pomočnica v gospodinjstvu. Po- nudbe se naj pošljejo na upravo Slovenskega Gospodarja. Nastop 15. prosinca. 1020

I. Brač se za nizko ceno proda. Vprašanja pod „Brač“ na ured- nistvo „Slov. Gosp.“ 1011

Velika enonadstropna hiša, trgo- vina z mešanim blagom, v večjem trgu na Spod. Štajerskem, na zelo dobrem mestu se radi smrti takoj ugledno prodaja; kje, pove uprav- nistvo. 1009

Zenitna ponudba.

Umeten in oliskan rokodelc s precej denarjem si želi najti dekle, ki bi imelo kako posestvo ali kakov še koli dom. Tudi vdo- va ni izključena. Popolna tajnost zaje- mena. Naslov: „A. G.“ U- pravnistvo Slov. Gospodar, Ma- ribor. 1017

Našim rodbinam priporočamo Kolinsko cikorijo.

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od- : : lika in čestiti diplom k zlati kolajni. : :
Krepilno sredstvo za slabotne, malo- krvine in rekonvalescente. Povzroča voljo do jedi, utrjuje živce in popravi kri. Izboren okus. Nad 6000 zdrav- niških spricval.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol l i k 2'60 in po 445 1 l i k 4'80.

Žveplenokisli amoniak (amonijev sulfat)

vsebuje 20.6 do 21 odstotkov dušika in ga je uporabljati kot gnojilo k vsaki rastlini. K ozimini je gnojiti že jeseni četrtno do tretjine vse množine, ostalo pa v zgodnji spomladi, ali pa je porabiti vso množino za počesno gnojenje v zgodnji spomladi.

75 kg amonijevega sulfata učinkuje ravno toliko, kakor 100 kg čilskega so- litra. Amonijev sulfat ne sprejema presti, zabranjuje raze rastlinske bolezni, kakor n. pr. rja itd. in prepreči poleganje žita.

Dušik je v amonijevem sulfatu ceneji, kakor v čilskem solitru, in vporabljenje sul- fata pomenja torej velika prihranitev za kme- tovalca.

Žveplenokisli amoniak, kakor vse vrste zajamčenih gnojil prodaja

P. Majdič, „Mercur“
trgovina z železno in paljedel- skimi stroji. 833

Dalmatinska trgovina z vinom

V nobeni rodbini ne sme manjkati po zimi kupica dobrega vina. Dobro, pristno dalmatinsko vino odstrani mrzino, pre- hlašenje, malokrvnost in druge bolezni.

Tri leta staro pristno dalmatinsko vino se da izvrstno upo- rabiti k čaju in kubano.

Ponarejanja, ki se dajo dokazati, se obdarijo s 1000 kronami.

Prodaja samo:

Vdova Franca Cvitanič
MARIBOR, Burggasse 20. 969

Milan Hočevar-Celje Glavni trg šte. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste iganja in likera. : :
Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg od 2 K asprej, rogatsko in radajnsko kielo : :
: : vodo, galico, žveplo in račje. : : 1809

lancim za dobro in solidno postrežbo.